

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, dn. 24 stycznia 2003 r.

35919

RPO-420078-VIII/02/EW/ES

Pan
Prof. Jerzy Hausner
Minister Gospodarki,
Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Premierze,

Pragnę podzielić się z Panem Ministrem uwagami wynikającymi z oceny niektórych przepisów znowelizowanej, ustawą z dnia 26 lipca 2002 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 135, poz. 1146), ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.).

Wątpliwości moje budzi nowy ust. 2a dodany do art. 8 ustawy, stanowiący, że usługi i świadczenia socjalne mogą być finansowane z funduszu socjalnego, jeżeli są świadczone w kraju. Wyłączona zatem została istniejąca poprzednio możliwość finansowania lub dofinansowania z tego funduszu usług i świadczeń socjalnych, które byłyby świadczone za granicą.

Ograniczenie takie nie dotyczy wypłacanego przez pracodawców, nie zobowiązanych do tworzenia funduszu świadczeń socjalnych - świadczenia urlopowego.

Nie wdając się w szczegółowe rozważania dotyczące zarówno obowiązku tworzenia przez określonych pracodawców funduszu socjalnego lub wypłaty świadczenia urlopowego, jak i możliwości jakie przepisy tej ustawy przewidują do określania w postanowieniach zakładowego układu zbiorowego pracy możliwości tworzenia funduszu lub wypłacania świadczenia urlopowego bądź nie tworzenia funduszu i nie wypłacania świadczenia urlopowego (art. 4 ust. 1 ustawy), należy podkreślić, iż ograniczenie możliwości wykorzystania finansowania z funduszu socjalnego usług i świadczeń

wyłącznie do obszaru kraju nie znajduje żadnego uzasadnienia. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych nie jest „funduszem celowym” wspierającym polski rynek usług wypoczynkowych i sportowo-rekreacyjnych. Na etapie gospodarki rynkowej, wypoczynek krajowy może być tak atrakcyjny, że będzie stanowił konkurencję dla wczasów zagranicznych. Obecne ceny wypoczynku za granicą są niejednokrotnie niższe od krajowego. Natomiast nie jest właściwe wzmocnienie w sposób sztuczny - drogą ustawy - krajowego rynku usług wypoczynkowych poprzez ograniczenie w sposób istotny możliwości wyboru przez obywateli miejsca wypoczynku w drodze swoistego zmuszania ich do korzystania z wypoczynku krajowego. Nie bez znaczenia jest także, że biura podróży organizujące wypoczynek za granicą prowadzone są również przez obywateli polskich, zatrudniających pracowników polskich. Spadek popytu na te usługi może odbić się niekorzystnie na ich działalności, co może zaowocować zwolnieniami pracowników.

Wprowadzenie powyższego ograniczenia jest zaskakujące także ze względu na przewidywane przystąpienie Polski do UE. Wypoczynek spędzony w innych krajach (w tym europejskich), zbliża Polaków z innymi narodami, przybliża ich kulturę, pozwala na pogłębienie znajomości języków obcych, nawiązanie osobistych kontaktów z obywatelami innych państw itp. Ma to ogromne znaczenie w dobie jednoczącej się Europy.

Powyższe uwagi pozwalam sobie przedstawić Panu Ministrowi stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) - z prośbą o zajęcie stanowiska i podjęcie stosownych działań legislacyjnych.

Z wyrazami szacunku
ZASTĘPCA
Zastępca Rzecznika Praw
/-/ Stanisław Trociuk